

usepepeja Verdija in Giacomina Puccinija številne vokalno-instrumentalne skladbe iz vseh obdobj kot tudi pravoslavne speve. Prav tako nepogrešljiv del njegovega delovanja je izvajanje zborovskih kompozicij sodobnih bolgarskih skladateljev, od katerih jih je bil velik del napisan posebej zanj. Zbor že vrsto let uspešno koncertira po Severni Ameriki, Aziji in še posebej Evropi, kjer pogosto nastopa na vodilnih mednarodnih festivalih, kot so Praška pomlad, Glasbeni festival v Brnu, Glasbeni festival v Dresdnu in Dimitria v Grčiji. V njegovi obširni diskografiji najdemo plošče, ki so jih izdali na glasbenih založbah Harmonia Mundi, Pathé, Decca Records, Monitor Records, Ars Nova, Cappriccio, Sony Classical in drugih.

Over the course of his long career, John Williams has created some of the most popular and recognisable film music in the history of cinema. Although skilled in a variety of compositional techniques, he is essentially a romantic composer, often combining traditional musical expression with avant-garde and popular music. His talent for expressing the dramatic essence of a film has led to his work on productions such as the Indiana Jones franchise, Jurassic Park, Schindler's List, JFK and Saving Private Ryan. He has received numerous awards for his work, including 26 Grammy Awards, 5 Academy Awards, 3 Emmy Awards and 4 Golden Globe Awards. With 54 Oscar nominations, he is the most nominated composer and second most nominated person in Academy Awards history, behind Walt Disney. His music will be performed by the Sofia Philharmonic Orchestra and National Choir of Sofia Philharmonic, conducted by Nayden Todorov, a big fan of the Star Wars saga, who is known for his versatility and vibrant interpretations and who has been working with the Sofia Philharmonic, founded in 1892 and one of the leading institutions in Bulgarian musical life, since 2001 and was appointed director in 2017.

Jan Prepadnik

Sponsor / Sponsor:

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, avgust / August 2024
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja, častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic Director, Honorary member of the European Festivals Association Besedila / Texts: **JAN PREPADNIK**

Prevod / Translation: **AMIDAS, d. o. o.**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**
ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana
www.linkedin.com/company/festival-ljubljana
www.tiktok.com/@ljubljanafestival

Glavni sponsor / General sponsor:

Sponzorji 72. Ljubljana Festivala / Sponsors of the 72nd Ljubljana Festival:

Sponzorji posameznih prireditev / Sponsors of the individual events:

Glavni medijski sponsor / General media sponsor:

Medijski sponzorji / Media sponsors:

Partnerji Ljubljana Festivala / Ljubljana Festival partners:

Uradna vina
Official wines:
VINAKOPER

Prijatelji Festivala
Ljubljana / Friends
of Ljubljana Festival:

Uradni prevozniki / Transport partners:

Vstopnice / Tickets: **ljubljanafestival.si**, Eventim, blagajna Križank
Križanke Box Office, bencinski servisi / gas stations

Več informacij / More information: **ljubljanafestival.si**

Festival Ljubljana si pridržuje pravico do sprememb v programu in prizoriščih.
The Ljubljana Festival programme and venues are subject to change.

VEČER GLASBE JOHNA WILLIAMSA AN EVENING WITH THE MUSIC OF JOHN WILLIAMS

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ
AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE
Ljubljana, **20. 6. – 3. 9. 2024**

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The founder of the Ljubljana Festival is the City of Ljubljana.

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2024 je župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič. / The Honorary Patron of the Ljubljana Festival 2024 is the Mayor of the City of Ljubljana Zoran Jankovič.

Četrtek, 22. avgust 2024, ob 20.30
Thursday, 22 August 2024, at 8.30 pm
Poletno gledališče Križank / Križanke Summer Theatre

VEČER GLASBE JOHNA WILLIAMSA AN EVENING WITH THE MUSIC OF JOHN WILLIAMS

NAYDEN TODOROV, dirigent / conductor

**SOFIA PHILHARMONIC ORCHESTRA
ORKESTER SOFIJSKE FILHARMONIJE**

Ana Ivanova, koncertna mojstrica / concertmaster

**NATIONAL CHOIR OF SOFIA PHILHARMONIC
NACIONALNI ZBOR SOFIJSKE FILHARMONIJE**

Tsvetan Krumov, zborovodja / conductor of the choir

Program / Programme:

John Williams:

Koračnica iz filmov Indiana Jones / *The Raiders March from Indiana Jones*

Hedwigina tema iz filmov Harry Potter / *Hedwig's Theme from Harry Potter*

Double Trouble iz filma Harry Potter in jetnik iz Azkabana / *from Harry Potter and the Prisoner of Azkaban*

Somewhere in My Memory iz filmov Sam doma / *from Home Alone*

Tema letenja iz filma E. T. – Vesoljček / *Flying Theme from E.T. the Extra-Terrestrial*

Tema iz filma Schindlerjev seznam / *Theme from Schindler's List*
Supermanova koračnica iz filmov Superman / *Superman March from Superman*

John Williams:

Tema iz filmov Vojna zvezd / *Main Title from Star Wars*

Bitka junakov iz filma Vojna zvezd: Epizoda III – Maščevanje Sitha
Battle of the Heroes from Star Wars: Episode III – Revenge of the Sith

Dvoboj usod iz filmov Vojna zvezd / *Duel of the Fates from Star Wars*

Jedijevi koraki in finale iz filma Vojna zvezd: Sila se prebuja / *The Jedi Steps and Finale from Star Wars: The Force Awakens*

Tema princeze Leie iz filmov Vojna zvezd / *Princess Leia's Theme from Star Wars*

Cesarska koračnica iz filmov Vojna zvezd / *The Imperial March from Star Wars*

Yodina tema iz filmov Vojna zvezd / *Yoda's Theme from Star Wars*

Prestolna soba in tema iz filmov Vojna zvezd / *Throne Room and End Title from Star Wars*

Ameriški skladatelj **John Williams** se je rodil leta 1932 in začel svojo glasbeno pot pri osmih letih s klavirjem. Ko se je leta 1948 z družino preselil iz rodnega New Yorka v Los Angeles, je začel študirati pri pianistu in aranžerju Bobbyju Van Epsu, nato se je učil kompozicije na Univerzi Kalifornije v Los Angelesu (UCLA), pri Arthurju Olafu Andersonu, kot tudi zasebno pri Mariju Castelnuovu-Tedescu. Med letoma 1951 in 1954 je služil v Vojnem letalstvu Združenih držav Amerike, kjer je orkestriral skladbe in dirigiral njihovi zasedbi, nato se je preselil nazaj na vzhodno obalo in tam eno leto študiral na Šoli Juilliard v razredu slavne rusko-ameriške pedagoginje Rosine Lhévinne ter igral v različnih jazzovskih klubih in snemalnih studiih. Kot avtor glasbene podlage za filme je debitiral leta 1958 s filmsko glasbo za kriminalko *Daddy-O* (1958), v šestdesetih letih prejšnjega stoletja pa je začel komponirati glasbo za televizijske serije. V tem času se je tudi udeleževal kot pianist, aranžer in dirigent na glasbeni založbi Columbia Records, prav tako pa je posnel več albumov s pianistom, skladateljem in dirigentom Andréjem Previnom. V 70. letih je začel sodelovati pri resnejših filmskih projektih z velikimi režiserji, kot je Robert Altman, s katerim je sodeloval pri *Images* (*Prizorih*, 1972) in *The Long Goodbye* (*Privatnem detektivu*, 1973)

Njegovo dolgoletno in tesno sodelovanje z režiserjema Stevenom Spielbergom in Georgem Lucasom se je pričelo sredi 70. let. S prvim je najprej sodeloval v filmih *The Sugarland Express* (*Teksaški ekspres*, 1974) in *Jaws* (*Žrelo*, 1975). Ta je prelomni trenutek v zgodovini filma, saj velja za poletni blockbuster, takrat nov kulturni fenomen, ki ga odlikujeta hitra, vznemirljiva zabava in množično zanimanje zunaj kinematografov. Z Lucasom pa se je vse začelo leta 1977 v sklopu *Star Wars* (*Vojne zvezd*). Williams se je s temi projekti in v naslednjih petih letih s filmi *The Fury* (*Bes*, 1978), *Superman* (1978), *Dracula* (*Drakula*, 1979), *The Empire Strikes Back* (*Imperij vrača udarec*, 1980), *Return of the Jedi* (*Jedijeva vrnitev*, 1983), *Indiana Jones and the Raiders of the Lost Ark* (*Indiana Jones in lov za izgubljenim zakladom*, 1981) in *E. T. the Extra-Terrestrial* (*E. T. – Vesoljček*, 1982) povzpел na vrh Hollywooda in utrdil svoj sloves kot eden najboljših filmskih skladateljev. Edinstveno visoko raven prepoznavnosti in priljubljenosti je ohranil s produkcijo v povprečju dveh filmov na leto. Od glasbe za filme iz obdobja zadnjih treh desetletjih izstopajo prva dva filma iz franšize *Home Alone* (*Sam doma*, 1990 in 1992), *Schindler's List* (*Schindlerjev seznam*, 1993), *Jurassic Park* (*Jurski park*, 1993), *Saving Private Ryan* (*Reševanje vojaka Ryana*, 1998) in prvi trije filmi franšize *Harry Potter* (2001–2004).

Njegova glasba se slogovno odkrito navezuje na različne kompozicijske tradicije 19. in 20. stoletja tako klasične (zelo občuduje Edwarda Elgarja, Gustava Holsta in Igorja Stravinskega) kot tudi starejše filmske glasbe, ki so jo razvili skladatelji, kot so Erich Wolfgang Korngold, Miklós Rózsa in Alfred Newman. Williams je v osnovi romantični tradicionalist, vendar pogosto začinja svoj tradi-

cionalni in tonalni glasbeni izraz z eksperimentalnimi potezami, avantgardnimi tehnikami, kompleksno orkestracijo in elementi popularne glasbe. Svoje filmske kompozicije je oblikoval tako, da je uskladił glasbene vrhunce z določeno pripovedno strukturo filma, s čimer je razvil nadpovprečno sposobnost izražanja dramatičnega bistva filma z nepozabnimi glasbenimi motivi in temami. Poleg filmske glasbe je vsekoli konsistentno komponiral tudi koncertantna dela, večinoma v napredni, a še vedno tonalni, razumljivi in dostopni glasbeni govorici. Pod njegovim peresom so nastali simfonija, sinfonietta za pihala, številni koncerti za različna solistična glasbila in druge skladbe. Za svoje izjemne ustvarjalne dosežke na področju filmske glasbe je prejel številna priznanja, vključno s 26 nagradami grammy, 5 oskarji, 4 zlatimi globusi, 3 nagradami emmy in 7 nagradami bafta. S kar 54 nominacijami za oskarja je drugi največkrat nominiran posameznik, zaostaja le za Waltom Disneyjem, in je z 91 leti postal najstarejši nominiranec za to nagrado v katerikoli kategoriji.

Bolgarski glasbenik in veliki oboževalec *Vojne zvezd* **Najden Todorov** se je rodil leta 1974 in pri 16 letih debitiral kot dirigent ter ustanovil Plovdiv Youth Orchestra (Mladinski orkester iz Plovdiva), s katerim je nato nastopil na več evropskih turnejah. V Bolgariji se je izobrazil na srednji glasbeni šoli v Plovdivu in študiral dirigiranje pri Krastju Marevu in Aleksandru Vladigerovu. Po letu 1993 je Todorov študiral pri Urošu Lajovicu in Karlu Österreicherju na Univerzi za glasbo in upodabljajoče umetnosti Dunaj, po letu 1996 pa se je specializiral na Akademiji za glasbo in ples Jeruzalem pri Mendiju Rodanu. Magistriral je na Novi bolgarski univerzi (2001), doktoriral na Univerzi v Londonu (2004) in prav tako magistriral iz kulturnega menedžmenta na Novi bolgarski univerzi (2013). S Sofia Philharmonic (Sofijsko filharmonijo) in njenim orkestrom sodeluje že od leta 2001, od leta 2004 je bil njen stalni gostujoči dirigent, od leta 2017 je njen direktor, od leta 2018 pa v okviru izobraževalnih projektov vodi program klasične glasbe bolgarske nacionalne televizije (*In Concert with BNT 2*).

Sofia Philharmonic Orchestra (Orkester Sofijske filharmonije), ki ga je leta 1892 ustanovil češki kapelnik Joseph Coppola, se je uveljavil kot ena od vodilnih institucij v glasbenem in kulturnem življenju Bolgarije. Visoki umetniški dosežki orkestra so povezani s pomembnimi bolgarskimi glasbeniki, kot so Saša Popov, Konstantin Ilijev, Dobrin Pečkov, Vasil Stefanov, Vladi Simeonov, Vasil Kazandžiev, Dimitar Manolov, Emil Tabakov, Julian Kovačev in Najden Todorov. Sodelovali so z nekaterimi najvidnejšimi glasbenimi osebnostmi, kot so Bruno Walter, Hermann Abendroth, Kurt Masur, Valerij Gergijev, Karlheinz Stockhausen, Neville Marriner, Charles Dutoit, Svjatoslav Richter, Emil Gilels, Alexis Weissenberg, Dmitrij Šostakovič, Mstislav Rostropovič, Ivo Pogorelič, Miša Majski, Gidon Kremer, Martha Argerich in drugi. Njihov repertoar obsega dela od stare glasbe do sodobnih opusov, vključno s prazvedbami številnih skladb sodobnih bolgarskih skladateljev. Orkester je navduševal občinstvo v nekaterih najpomembnejših glasbenih središčih po Evropi, Vzhodni Aziji in Severni Ameriki.

National Choir of Sofia Philharmonic (Nacionalni zbor Sofijske filharmonije) je leta 1944 ustanovil Svetoslav Obretenov. V njegovem repertoarju najdemo poleg skoraj vseh oper Gi-